

Μικρές Πρακτικές Πληροφορίες

Προετοιμασία για τη Συναυλία

Οι εκτελεστές της μουσικής συνηθίζουν να λένε ότι η κυριότερη ευθύνη τους προς ένα σύνολο είναι το να βρίσκονται στη σωστή θέση, το σωστό χρόνο και με τη σωστή μουσική και τα σωστά όργανα ανά χείρας. Όσο ασήμαντο κι αν μοιάζει, η πρωταρχική ευθύνη του ακροατηρίου είναι παρόμοια: να βρίσκεται στη σωστή θέση και με το σωστό εισιτήριο στο χέρι. Όμως, μερικές φορές, αυτό είναι δυσκολότερο απ' όσο ακούγεται.

Συνήθως, τα εισιτήρια των μουσικών εκδηλώσεων διατίθενται τόσο σε μορφή πολλών εισιτηρίων για όλες τις εκδηλώσεις κατά σειρά, όσο και ατομικά, με αριθμημένα καθίσματα. Πολλά συγκροτήματα διαθέτουν εισιτήρια ταχυδρομικώς ή τηλεφωνικώς κ.ο.κ. Τα εναπομείναντα εισιτήρια, συνήθως, πωλούνται επιτόπου, στα ταμεία. Υπάρχουν, επίσης, «ειδικά» εισιτήρια: φοιτητικά, στρατιωτικά κ.λπ. που διατίθενται με την επίδειξη της απαραίτητης ταυτότητας. Γενικά, πάντως, ο καθένας μπορεί να έρθει σε μία συναυλία ακόμη και την τελευταία στιγμή, εφόσον είναι αρκετά αποφασισμένος, διαθέτει τα ανάλογα χρήματα και δεν έχει ειδικές απαιτήσεις καθίσματος. Εάν θέλετε να επιστρέψετε τα εισιτηριά σας

για οποιονδήποτε λόγο, προσπαθήστε να τα δώσετε εγκαίρως στα ταμεία της εκδήλωσης. Επίσης, φροντίζετε να ενημερώνεστε από τις εφημερίδες για τυχόν αλλαγές στο πρόγραμμα – ωράρια, ρεπερτόριο, αναβολές, κ.ο.κ.

Υπάρχει, ακόμη, το ζήτημα της νοητικής προετοιμασίας για την πνευματική εμπειρία της συναυλίας. Εδώ παίζει ρόλο η δική σας πρωτοβουλία. Το βιβλίο αυτό έχει σχεδιαστεί, για να σας βοηθήσει ακριβώς σε αυτό το σημείο. Εκτός ίσως από τις ελάχιστες, πολύ καλές εφημερίδες, η συμβολή του τύπου στη δημοσιοποίηση των συναυλιών συνίσταται σε αναφορές στους καλλιτέχνες και, παρότι κάποτε διασκεδαστικές, οι πανταχού παρούσες διηγήσεις των δοκιμασιών και δυστυχιών του ενός ή του άλλου διάσημου σολίστα, δεν έχουν άλλη χρησιμότητα από την τοποθέτηση ορισμένων γεγονότων στο χώρο και το χρόνο.

Ο φίλος των συναυλιών μπορεί να απευθυνθεί και αλλού, όπως, επί παραδείγματι, σε ηχογραφήσεις των έργων τα οποία πρόκειται να ακούσει· μπορεί να διαβάσει τις αναγραφόμενες στο συνοδευτικό φυλλάδιο του δίσκου επεξηγήσεις και, κατόπιν, να ακούσει το έργο στο στερεοφωνικό του συγκρότημα. Ορισμένες δισκογραφικές δουλειές συνοδεύονται από ιδιαίτερος αξιόλογα σημειώματα, ενώ η προακρόαση του έργου είναι από κάθε άποψη πολύ χρήσιμη. Με λίγα λόγια, είναι ουσιώδες να φθάνετε στην αίθουσα συναυλιών προετοιμασμένοι, κάτοχοι σημαντικών γνώσεων σχετικών με τα έργα του ρεπερτορίου και φορείς της προσδοκίας του να συμμετάσχετε με όλες τις αισθήσεις σας στα όσα πρόκειται να διαδραματιστούν.

Ειδικά προγράμματα μοιράζονται στις συναυλίες, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις είναι διαθέσιμα και πριν την ορισμένη ημερομηνία της συναυλίας· αυτά μπορούν –και θα έπρεπε– να είναι πηγές πληροφόρησης. Είναι προτιμότερο να προσέλθετε αρκετά νωρίς, ώστε να μελετήσετε το πρόγραμμα πριν την έναρξη της συναυλίας· σ' αυτό περιέχονται οι τίτλοι των έργων και των μερών τους· εδώ είναι απαραίτητος και ο αριθμός του έργου (*opus*), τον οποίο όρισε ο συνθέτης ή ο εκδότης ως χαρακτηριστικό για την αναγνώριση του έργου. Θα πρέπει, επίσης, να δίνονται, όπου υπάρχουν, τα κείμενα των ασμάτων ή χορωδιακών μερών στη γλώσσα όπου αποδίδονται, καθώς και μεταφρασμένα. Οι ακροατές που θα παρακολουθούν το κείμενο κατά τη διάρκεια της παράστασης, θα πρέπει να προνοούν να γυρίζουν αθόρυθα τις σελίδες.

Πρωτόκολλο των συναυλιών

Να φθάσετε με άνεση χρόνου. Ίσως υπάρξουν προβλήματα στάθμευσης ή εύρεσης καθίσματος, εάν, όμως, όχι, πάντοτε μπορείτε να διαθέσετε το χρόνο σας στη μελέτη του προγράμματος και την εποπτεία της σκηνης. Κάποτε, αναπόφευκτα, θα καθυστερήσετε – αυτό, πάντως, ας μην σας γίνει έξις!... Συνήθως, οι συναυλίες ξεκινούν στην προκαθορισμένη ώρα. Όσον αφορά τις ελεύθερες συναυλίες και τις εκδηλώσεις με γενική είσοδο και χωρίς κρατήσεις θέσεων, καλό είναι να πηγαίνετε περί το ημίωρο πριν την καθορισμένη ώρα έναρξης.

Αποφεύγετε τις κάμερες και τις φωτογραφικές μηχανές, αφήνετε στο σπίτι το κασσετόφωνό σας (προτιμήστε το ραδιόφωνο ή το στερεοφωνικό σας συγκρότημα για τις ηχογραφήσεις σας). Όλα αυτά εκνευρίζουν και αποσοβούν την προσοχή.

Εάν υπάρχουν κοντά σας μικρόφωνα ή μικροφωνικές εγκαταστάσεις, φροντίζετε να μην τα κινήσετε και να παραμένετε ήρεμοι κοντά τους. Εάν έχετε βήχα, φροντίστε να έχετε πάρει αντιβηχικό εκ των προτέρων. Το χτύπημα των ποδιών απαγορεύεται.

Ένδυμα. Η θερμοκρασία πολλών μεγάλων θεάτρων δεν μπορεί πάντα να προβλεφθεί. Η θερμότητα των σωμάτων και του φωτισμού θερμαίνει χώρους που ίσως έμοιαζαν ψυχροί πριν την έναρξη της συναυλίας. Πιθανότερο είναι, λοιπόν, να ζεσταθείτε παρά να κρυώσετε. Φοράτε, επομένως, ρούχα τα οποία –αν χρειαστεί– να μπορείτε εύκολα να βγάλετε. Οι συντελεστές της συναυλίας ενδιαφέρονται περισσότερο για την παρουσία του ακροατή παρά για την γκαρνταρόμπα του.

Μη φοράτε ο,τιδήποτε μπορεί να προκαλέσει θόρυβο: κοσμήματα, πόρπες, υποδήματα με μεταλλικά προσαρτήματα κ.λπ., καθώς και καπέλα, σκούφους και άλλα συναφή που εμποδίζουν τους άλλους να βλέπουν. Αποφεύγετε, επίσης, να αναδίδετε έντονες οσμές (σκόρδο, οινόπνευματώδη κ.λπ.). Κυρίως, πάντως, αφήνετε το κινητό σας στο σπίτι!

Περί χειροκροτήματος. Το χειροκρότημα επιβραβεύει. Η συνήθης συμπεριφορά και μία καλή αίσθηση των προτεραιοτήτων υπαγορεύει την αυτοσυγκράτηση, ούτως ώστε το έργο να χειροκροτείται μετά το πέρας του και όχι ενδιάμεσως (εξ άλλου, τα "άτοπα" χειροκροτήματα –όπως επί παραδείγματι στο τέλος του πρώτου μέρους μιας συμφωνίας– διακρίνουν, κατά κάποιον τρόπο, τον 'καλλιεργημένο' ακροατή από τον τυχαίο...) Εν πάση περιπτώσει, τι περισσότερο αρμόζον από του να χειροκροτείται μία λαμπρή ατομική προσπάθεια;

Σε θεατρικές παραστάσεις τα πράγματα περιπλέκονται σημαντικά: εκρήξεις χειροκροτημάτων επιβραβεύουν κάποτε την αποκάλυψη εντυπωσιακών τεχνικών εφεύ, ενώ το κοινό ζητωκραυγάζει, καθώς πέφτει η αυλαία, προτού ακόμη τελειώσει η μουσική. Είδισται να χειροκροτείται ο/η μονωδός στο τέλος μιας επιτυχημένης άrias' όμως, ακόμη και αυτό είναι καλό ν' αποφεύγεται, ιδίως όταν η μουσική δε σταματά μετά το τέλος της άrias.

Μία συναυλία είναι ένα γεγονός και το ταλέντο που ακούτε είναι το αποτέλεσμα χρόνων και χρόνων σπουδών και εξάσκησης. Μη διατάζετε να δείχνετε την επιδοκιμασία σας!

Είδισται, επίσης, να προσφέρεται στο κοινό τουλάχιστον ένα επιπλέον έργο στην κατακλείδα μιας συναυλίας, ενώ κάποτε προσφέρονται και περισσότερα κομμάτια λόγω των επευφημιών. Ωστόσο, αυτές είναι προτιμότερο να φυλάσσονται για κάτι το εξαιρετικό, διαφορετικά χάνουν την αξία τους.

Πότε φεύγετε από μία συναυλία. Ποτέ μην καθυστερείτε να εγκαταλείψετε μια αίθουσα συναυλιών, όταν έχετε ενοχλήσεις (επίμονος θόρυβος, ναυτία κ.λπ.)· ζητήστε συγγνώμη και αποσυρθείτε αθόρυβα. Διαφορετικά, καλό είναι να φεύγετε μετά την ολοκλήρωση κάποιου έργου. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, φύγετε μεταξύ των μερών. Κλείνετε αθόρυβα την πόρτα πίσω σας. Μπορείτε θαυμάσια να φύγετε πριν τα "μπιζ"· εάν, όμως, αυτά σας προφθάσουν, θα πρέπει να παραμείνετε. Ακόμη και αν η εκδήλωση αποδειχθεί απεχθής, περιμένετε την κατάληξη του κομματιού, πριν αναχωρήσετε (η κυρία στο διπλανό κάθισμα είναι, ίσως, η μητέρα του σολίστα).

Παιδιά. Ως επί το πλείστον, οι καλλιτέχνες και οι υπεύθυνοι δέχονται ευχαρίστως τα παιδιά στις συναυλίες, καθώς αυτά αποτελούν το μελλοντικό κοινό. Τα βρέφη και τα πολύ μικρά παιδιά, είναι προτιμότερο να ξεκινούν την επαφή τους με τις συναυλίες μέσα από τα παιδικά κοντσέρτα. Τα μεγαλύτερα παιδιά μπορούν ν' απολαύσουν τις πρωινές παραστάσεις. Οι ανυπόμονοι έφηβοι θα πρέπει να διδάσκονται από τους μεγαλύτερους να κάνουν υπομονή μέχρι το διάλειμμα...

Η παρουσία των νεοτέρων σε συναυλίες θα πρέπει ν' αποβεί θετική εμπειρία γι' αυτούς,